

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO QEVERIA E KOSOVËS - VLADA KOSOVA - GOVERNMENT OF KOSOVO MINISTRIA E BUJQËSISË, PYLLTARISË DHE ZHVILLIMIT RURAL MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RURALNOG RAZVOJA MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND RURAL DEVELOPMENT Arkivi Qendror - Centralno Arhiva - Central Archive		
Nr./Br.No.	797	
Nr. i fq./Br. Str./No. pg.	3+3+3	
Data/Datum/Date:	01.03.2023	
PRISTINE PRISTINA PRISTINA		

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development

Kabineti i Ministrit / Kabinet Ministra / Cabinet of the Minister

Datë: 01.03.2023
Ref. KM-82/23

Në mbështetje të nenit 145 (paragrafi 2) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, duke marrë parasysh nenet 8, 9, 10 dhe 11 të Ligjit Nr. 06/L-113 për Organizimin dhe Funksonimin e Administratës Shtetërore dhe të Agjencive të Pavarura, (Gazeta Zyrtare, Nr. 7/ 01 mars 2019), duke u bazuar në nenin 8 (paragrafi 1.4) neni 15, Shtojca 11 të Rregullores (QRK)-Nr.02/2021 për Fushat e Përgjegjësisë Administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive (30.03.2021), dhe Nenin 20 (paragrafët 1, 4 dhe 5) të Ligjit Nr. 03/L-042 i Produkteve për Mbrojtjen e Bimëve, (Gazeta Zyrtare Nr. 44, datë 22.12.2008) si dhe në bazë të rekomandimit të Komisionit për vlerësim dhe autorizim të Produkteve për Mbrojtjen e Bimëve, me Ref.04-95/23, të datës 06.02.2023, Ministri i Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural, nxjerrë:

VENDIM

Për futjen në regjistër dhe lejimin e autorizimit të produktit për mbrojtjen e bimëve për përdorim

1. Lejohet importimi, vendosja në treg dhe përdorimi i autorizimit të produktit për mbrojtjen e bimëve – **COPFORCE EXTRA** i prodhuesit **Zenith Sciences Bulgaria Ltd**”, Bullgari nga përfaqësuesi i saj “**NTP JONATAN-P**” Prizren

2. LLOJI I PRODUKTIT:

Fungicid

3. PËRMBAJTJA E SUBSTANCËS AKTIVE: Copper Hydroxide..... 461 g/lit
Cymoxanil.....60 g/kg

4. PËRDORIMI:

COPFORCE EXTRA është fungicid me kombinim mes 2 substancave aktive me mënyra të veprimit të ndryshme dhe veti biologjike të ndryshme, duke sjellë efekte sinergjistike të larta dhe aktivitet të fortë kundër sëmundjeve fungale dhe bakteriale. Produkti ka aktivitet post-infektiv me veprim lokal sistemik. Penetron shpejt brenda bimës dhe nuk shpërllahet nga shiu. Produkti kontrollon sëmundjen gjatë periudhës së inkubacionit dhe parandalon dëmtimet që shihen me sy tek bima. Cymoksanili penetron shpejt në indin gjethor dhe shkatërron patogjenët në zhvillim.

Jonet e bakrit penetrojnë në qelizat fungale dhe ndalojnë proceset fiziologjike dhe biokimike të tyre duke parandaluar zhvillimin e mëtejshëm. Bakri po ashtu shkatërron micolet dhe sporet e bakteriëve. Ndryshe nga përbërësit e tjerë të bakrit, kristalet e hidroksidit të bakrit marrin formën e gjilpërave, duke siguruar kështu mbulimin e plotë të sipërfaqes së trajtuar. Kristalet e hidroksidit të bakrit formohen si oktaedra të vogla me një shtresë më të ulët në gjethë. Përdorimi i hidroksidit të bakrit rezulton në kontrollin efektiv të sëmundjes në një dozë më të ulët, përmes shpërndarjes uniforme të grimcave në sipërfaqen e trajtuar.

COPFORCE EXTRA është një fungicid lokal kontaktues dhe sistemik, me veprim parandalues dhe kurues. Cymoxanili, me veprimin e tij sistemik lokal, pengon mbirjen e sporeve dhe rrjedhimisht zhvillimin e micelit. Bakri ka veprim kontakti, parandalues dhe antisporelant. Bakri parandalon mbirjen e sporeve mykotike dhe mbron bimën kundër infeksioneve të reja duke formuar një shtresë mbrojtëse. Nuk duhet të përdoret në trajtimin e bimëve kur reshjet e shiut janë prezentë, 2-3 orë para shiut apo kur gjethet janë të lagëta. Nuk duhet të përdoret kur temperaturat janë mbi 30°C.

Numër i shfrytëzimeve	Përdorimi	Doza e përdorimit	Propozimi për numrin maksimal të përdorimeve	Koha e përdorimit para vjeljes
1 – 5	Patate / kundër vrugut të vonshëm (<i>Pytophthora infestans</i>)	Produkt: 2000g / ha Ujë: 300 – 500 l/ha	1 – 5	PHI 14 ditë
1 – 4	Vreshta / kundër vrugut (<i>Pasmopara viticola</i>)	Produkt: 2000 g/ha Ujë: 500 – 1200 l/ha	1 – 4	PHI 28 ditë
1 – 4	Domate / kundër vrugut të vonshëm (<i>Pytophthora infestans</i>) Vrugut të hershëm (<i>Alternaria solani</i>)	Produkt: 2000 g/ha Ujë: 300 – 1000 l/ha	1 – 4	PHI 3 ditë

5. SASIA E AMBALAZHIMIT PËR IMPORTIM: 50g;100g;250;500g;1kg;10kg;25kg

6. VËREJTJE:

Lajini duart tërësisht pas përdorimit, vishni doreza mbrojtëse/roba mbrojtëse. Për sy /mbrojtëse për fytyrë. Në lëkurë lajeni me shumë ujë dhe sapun. Mos e kontaminoni ujin me produktin apo kontejnerin e saj (mos i pastroni pajisjet afër sipërfaqeve të ujit/shmanguni kontaminimit përmes tubacioneve nga oborret e fermave dhe rrugëve. E rrezikshme për bletët, për të mbrojtur bletët dhe insektet tjera duke polenizuar insektet mos përdorni të kulturat bimore si ne lule. Mos përdorni ku bletët janë duke u ushqyer në mënyrë aktive. Gjate përdorimit zhvendosni apo mbulonit zgjuat e bletëve dhe për (kohen e paraqitjes) pas trajtimit. Mos e përdorni kur barojat e luleve janë të pranishme, zhvendosni barojat përpara lulëzimit.

7. KARENCA:

Patate 14 dite

Vreshta 28 dite

Domate 3 dite

8. PROPOZIMI I KLASIFIKIMIT:

GHS07- ngacmues, irritues (cat 2 ose 3)

GHS09- paralajmërim (cat 1)-i rrezikshëm për ambient.

GHS08- i dëmshëm për shëndetin

9. VENDI I SHITJËS: Në tërë territorin e Republikës së Kosovës.

10. Produkti për mbrojtjen e bimëve i autorizuar nga pika 1 e këtij vendimi lejohet të importohet në Republikën e Kosovës, deri në afatin siç është përcaktuar në certifikatën e regjistrimit, duke u bazuar në Databazën e Pesticideve të BE-së/Substancave aktive, ndërsa qarkullimi dhe përdorimi i tij lejohet sipas nenit 26 paragrafi 3 i Ligjit Nr. 03/L-042 i Produkteve për Mbrojtjen e Bimëve.

11. Ky vendim hyn në fuqi ditën e nënshkrimit.

Vendimi i dërgohet:

- Komisioni për vlerësimin dhe autorizimin e produkteve për mbrojtjen e bimëve;
- Departamenti i Politikave Bujqësore dhe Tregjeve;
- Shërbimi kufitar fitosanitar;
- Inspektorët fitosanitar AUV/ZKM;
- Importuesit të produkteve për mbrojtjen e bimëve;
- Arkivit.

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLICA E KOSOVËS - REPUBLIC OF KOSOVO QEVERIA E KOSOVËS - VLAQA KOSOVA - GOVERNMENT OF KOSOVO MINISTRIA E BUJQËSISË, PYLLTARISË DHE ZHVILLIMIT RURAL MINISTERSITVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RURALNOG RAZVOJA MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND RURAL DEVELOPMENT Arkivi Qendror - Centralna Arkiva - Central Archive		
Nr./Br./No.	797	
Nr. i fq./Br. Str./No. pg.	3 + 3 + 3	
Data/Datum/Date:	01.03.2023	
PRISHTINË - PRISTINA PRISTINA		

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development

Kabineti i Ministrisë / Kabinet Ministra / Cabinet of the Minister

Date: 01.03.2023

Ref. KM-82/23

Pursuant to Article 145 (paragraph 2) of the Constitution of the Republic of Kosovo, taking into account articles 8, 9, 10 and 11 of the Law No. 06/L – 113 on the Organization and Functioning of State Administration of the Independent Agencies, (Official Gazette, No. 7/01 March 2019), based on Article 8 (paragraph 1.4) article 15, Annex 11 of the Regulation (GRK) – No. 02/2021 on the Areas of the Administrative Responsibilities of the Prime Minister's Office and the Ministries (30.03.2021), and Article 20 (paragraphs 1,4 and 5) of the Law No. 03/L – 042 of the Plant Protection Products (Official Gazette No. 44, date 22.12.2008) as well as based on recommendation of the Commission on assessment and authorization of the Plant Protection Products, with Ref. 04-95/23, of the date 06.02.2023, Minister of the Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development, issues the following:

DECISION

On the Inclusion in the register and permitting the authorization to use plant protection product

1. The import, placement in the market and the authorization to use plant protection product – **COPFORCE EXTRA** of producer “**Zenith Sciences Bulgaria Ltd**”, **Bullgari** from its representative “**NTP JONATAN-P**” **Prizren** shall be permitted.

2. TYPE OF PRODUCT: **Fungicide**

3. CONTENT OF ACTIVE SUBSTANCE: **Copper Hydroxide..... 461 g/lit**
Cymoxanil.....60 g/kg

4. USE:

COPFORCE EXTRA is a fungicide with a combination of 2 active substances with different modes of action and different biological properties, bringing high synergistic effects and strong activity against fungal and bacterial diseases. The product has post-infectious activity with local systemic action. It quickly penetrates into the plant and is not washed away by rain. The product controls the disease during the incubation period and prevents visible damage to the plant.

Cymoxanil quickly penetrates the leaf tissue and destroys developing pathogens.

Copper ions penetrate into fungal cells and stop their physiological and biochemical processes preventing further development. Copper also destroys the micelles and spores of bacteria. Unlike other copper components, copper hydroxide crystals take the form of needles, thus ensuring complete coverage of the treated surface. Copper hydroxide crystals form as small octahedra with a lower layer on the leaf. The use of copper hydroxide results in effective control of the disease at a lower dose, through the uniform distribution of particles on the treated surface.

COPFORCE EXTRA is a local contact and systemic fungicide, with preventive and curative action. Cymoxanil, with its local systemic action, inhibits spore germination and consequently mycelium development. Copper has contact, preventive and antispore action. Copper prevents the germination of fungal spores and protects the plant against new infections by forming a protective layer. It should not be used in the treatment of plants when rainfall is present, 2-3 hours before the rain or when the leaves are wet. It should not be used when temperatures are above 30°C.

Number of exploits	Use	Dosage of use	Proposal for the maximum number of uses	Time of use before harvest
1 – 5	<i>Pytophthora infestans</i>)	Product: 2000g / ha Water: 300 – 500 l/ha	1 – 5	PHI 14 days
1 – 4	<i>Pasmopara viticola</i>)	Product: 2000 g/ha Water: 500 – 1200 l/ha	1 – 4	PHI 28 days
1 – 4	<i>Pytophthora infestans</i> <i>Alternaria solani</i>	Product: 2000 g/ha Water: 300 – 1000 l/ha	1 – 4	PHI 3 days

5. PROPOSAL OF CLASSIFICATION: 50g;100g;250;500g;1kg;10kg;25kg

6. REMARK:

Wash hands thoroughly after use, wear protective gloves/protective clothing. Eye/face protection. Wash the skin with plenty of soap and water. Do not contaminate water with the product or its container (do not clean equipment near water surfaces/avoid contamination through pipes from farm yards and roads. Dangerous for bees, to protect bees and other insects by pollinating insects do not use on crops plants such as flowers. Do not use where bees are actively foraging. Move or cover beehives during use and for (emergence time) after treatment. Do not use when flower hives are present, move hives before flowering.

7. KARENCA:

Potatoes 14 days
Vineyard 28 days
Tomatoes 3 days

8. PROPOSAL OF CLASSIFICATION:

GHS07- harmful – irritant (cat 2 or 3)

GHS09- warning (cat 1)-
environmental hazard

GHS08-harmful to health

9. PLACE OF SELLING: In the whole territory of the Republic of Kosovo.

10. The plant protection product authorized by point 1 of this decision is allowed to be imported into the Republic of Kosovo, until the deadline as defined in the registration certificate, based on the EU Pesticides/Active Substances Database, while circulation and its use is allowed according to article 26 paragraph 3 of Law No. 03/L-042 of Plant Protection Products.

11. This decision shall enter into force on the day of signature.

The Decision shall be sent to the following:

- *Commission on assessment and authorization of plant protection products;*
- *Department of Agriculture Policy and Trade;*
- *Phytosanitary boundary service;*
- *Phytosanitary inspectors VFA/PMO;*
- *Importers of plant protection products, and*
- *Archive*

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIK E KOSOVË - REPUBLIC OF KOSOVA		
QEVERIA E KOSOVËS - VLADA KOSOVA - GOVERNMENT OF KOSOVO		
MINISTRIA E BUJQËSISË, PYLLTARISË DHE ZHVILLIMIT RURAL		
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RURALNOG RAZVOJA		
MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND RURAL DEVELOPMENT		
Arkiv: Qendror - Centralno Arkiva - Central Archive		
Nr./Br./No.	757	
Nr. i fq./Br. Str./No. pg.	3 + 3 + 3	
Data/Datum/Date:	01.03.2023	
	PRISHTINE	PRISTINA PRISTINA

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development

Kabineti i Ministrit / Kabinet Ministra / Cabinet of the Minister

Datum: 01.03.2023

Ref. KM-82/23

U prilog članu 145 (stav 2) Ustava Republike Kosovo, uzimajući u obzir članove 8, 9, 10 i 11 Zakona br. 06/L-113 o organizaciji i funkcionisanju državne uprave i nezavisnih agencija, (Službeni list, br. 7/01 mart 2019), na osnovu člana 8 (stav 1.4) člana 15, Dodatak 11 Uredbe (VRK) -br.02/2021 za oblasti administrativne odgovornosti kabineta premijera i ministarstava (30.03.2021), i člana 20 (stav 1, 4 i 5) Zakona br. 03/L-042 sredstava za zaštitu bilja, (Službeni list br. 44, od 22.12.2008. godine) kao i na osnovu preporuke Komisije za ocenjivanje i ovlašćenje sredstava za zaštitu bilja, sa Ref. 04-95/23, od dt. 06.02.2023.godine, ministar Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja, izdaje:

ODLUKA

Za uvođenje u registar i dozvolu ovlašćenja proizvoda za zaštitu bilja za upotrebu

1. **Dozvoljava se uvoz, plasiranje na tržište i korišćenje ovlašćenje proizvoda za zaštitu bilja – COPFORCE EXTRA proizvođača „Zenith Sciences Bulgaria Ltd”, Bullgari od svog predstavnika „NTP JONATAN-P” Prizren**

2. **TIP PROIZVODA:** Fungicid

3. **SADRŽAJ AKTIVNE SUBSTANCE:** Copper Hydroxide..... 461 g/lit
Cymoxanil.....60 g/kg

4. UPOTREBA:

COPFORCE EXTRA je fungicid sa kombinacijom 2 aktivne supstance sa različitim načinima delovanja i različitim biološkim svojstvima, koji donosi visoke sinergističke efekte i snažno delovanje protiv gljivičnih i bakterijskih bolesti. Proizvod ima postinfektivnu aktivnost sa lokalnim sistemskim delovanjem. Brzo prodire u biljku i ne ispere se kišom. Proizvod kontroliše bolest tokom perioda inkubacije i sprečava vidljiva oštećenja biljke.

Cimoksanil brzo prodire u tkivo lista i uništava patogene koji se razvijaju.

Joni bakra prodire u ćelije gljivica i zaustavljaju njihove fiziološke i biohemijske procese sprečavajući dalji razvoj. Bakar takođe uništava micide i spore bakterija. Za razliku od ostalih komponenti bakra, kristali bakar hidroksida imaju oblik iglica, čime se obezbeđuje potpuna pokrivenost tretirane površine. Kristali bakar hidroksida formiraju se kao mali oktaedri sa donjim slojem na listu. Upotreba bakar hidroksida rezultira efikasnom kontrolom bolesti u nižoj dozi, kroz ravnomernu raspodelu čestica na tretiranoj površini.

COPFORCE EXTRA je lokalni kontaktni i sistemski fungicid, preventivnog i kurativnog delovanja. Cimoksanil, svojim lokalnim sistemskim delovanjem, inhibira klijanje spora i posledično razvoj micelija. Bakar ima kontaktno, preventivno i antisporulantno dejstvo. Bakar sprečava klijanje spora gljivica i štiti biljku od novih infekcija formiranjem zaštitnog sloja. Ne treba ga koristiti u tretmanu biljaka kada su prisutne padavine, 2-3 sata pre kiše ili kada je lišće vlažno. Ne treba ga koristiti kada su temperature iznad 30°C.

Broj korišćenja	Upotreba	Doza upotrebe	Predlog maksimalnog broja korišćenja	Vreme upotrebe pre berbe
1 – 5	Krompir / protiv kasne plamenjače (Pitophtora infestans)	Proizvod: 2000g / ha Voda: 300 – 500 l/ha	1 – 5	PHI 14 dana
1 – 4	Vinova loza / protiv plemenjače (Pasmopara viticola)	Proizvod: 2000 g/ha Voda: 500 – 1200 l/ha	1 – 4	PHI 28 dana
1 – 4	Paradajz / protiv kasne plamenjače (Pitophtora infestans) rane plamenjače (Alternaria solani)	Proizvod: 2000 g/ha Voda: 300 – 1000 l/ha	1 – 4	PHI 3 dana

5. KOLIČINA AMBALAŽA ZA UVOZ:

50g;100g;250;500g;1kg;10kg;25kg

6. NAPOMENA:

Nakon upotrebe dobro operite ruke, nosite zaštitne rukavice/zaštitnu odeću. Zaštita za oči/lice. Operite kožu sa puno sapuna i vode. Nemojte zagađivati vodu proizvodom ili njegovom posudom (ne čistite opremu u blizini vodenih površina/izbegavajte kontaminaciju kroz cevi iz farmskih dvorišta i puteva. Opasno za pčele, za zaštitu pčela i drugih insekata od insekata oprašivača ne koristite na usevima, biljkama kao što su cveće Ne koristiti tamo gde pčele aktivno traže hranu Premestiti ili prekriti košnice tokom upotrebe i (vreme nicanja) nakon tretmana. Ne koristiti kada su cvetne korove prisutne, pomeriti korove pre cvetanja .

7. KARENCA:

Krompir 14 dana
Vinograd 28 dana
Paradajz 3 dana

8. PREDLOG KLASIFIKACIJE:

GHS07- nadraživ, irtiran (cat 2 ili 3)

GHS09- upozorenje (cat 1) - ekološki opasan

GHS08- štetno po zdravlje

9. MESTO PRODAJE:

Na celoj teritoriji Republike Kosovo.

10. Sredstvo za zaštitu bilja ovlašćeno tačkom 1. ove odluke je dozvoljeno za uvoz u Republiku Kosovo, do roka određenog u sertifikatu o registraciji, na osnovu baze podataka o pesticidima/aktivnim supstancama EU-a, dok je njegov promet i upotreba dozvoljeno prema članu 26 stav 3 Zakona br. 03/L-042 sredstava za zaštitu bilja.

11. Ova odluka stupa na snagu danom potpisivanja.

Odluka se šalje:

- *Komisija za procenu i odobrenje preparata za zaštitu bilja;*
- *Departament Poljoprivrednih Politika i Tržišta;*
- *Fitosanitarna granična služba;*
- *Fitosanitarni inspektori AHV / KP;*
- *Uvozniku sredstava za zaštitu bilja;*
- *Arhiva.*

